

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

РЕШЕНИЕ № ХА – 2 ЕО/2016 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от *Закона за опазване на околната среда (ЗООС)*, чл. 14, ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми (Наредбата за ЕО)*, чл. 37, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*, представената информация и документация от възложителя и получено становище от РЗИ-Хасково

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на Стратегия за Водено от общностите местно развитие /СВОМР/ на МИГ „Харманли“, която се разработва за периода 2016 -2020 година, **при прилагането на която няма вероятност да се окаже значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве**

Възложител: Сдружение „Местна инициативна група Харманли“, гр. Харманли.

Характеристика на плана:

СВОМР на МИГ “Харманли” се изработва съгласно НАРЕДБА № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Стратегията обхваща територията на Община Харманли.

Основната цел на стратегията е постигане на устойчиво и балансирано развитие на района с разнообразни възможности за заетост и на основата на ефективно развити аграрен, преработвателен и бизнес сектор, както и селски туризъм, свързан с местното културно-историческото наследство и териториална идентичност, чрез:

1. Повишаване на конкурентоспособността на земеделския сектор и предприятията от преработвателната промишленост (вкл. винопроизводство и производство на тахан);
2. Подобряване качеството на живот и развитие на туризма;
3. Повишаване на икономическата активност и разнообразяване на отрасловата парадигма;

Стратегията фокусира подкрепата си върху характерни за територията икономически и обществени дейности, които, стъпвайки върху традициите и местната идентичност да станат двигател на местното развитие. Като такива в анализа бяха идентифицирани преработвателната индустрия, лозарството и винопроизводството, туризма и културно-историческото наследство. Предизвикателството пред местната общност е тези четири стълба на местната идентичност да бъдат обхванати в допълващи се и/или общи дейности, които да осигурят хармонично, разнообразно и устойчиво развитие на територията.

СВОМР е съобразена и с възможностите, предоставяни от другите инструменти на Общността за подкрепа на подобряването на качеството на живот в селските райони.

Основните приоритети, мерки и специфични цели на СВОМР са:

Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на земеделския сектор и предприятията от преработвателната промишленост (вкл. винопроизводство и производство на тахан).

Специфична цел 1 - Да се подобри ефективността на земеделските стопанства в конкуренти за територията отрасли (лозарство, производство на тахан и др.).

Целта ще бъде постигната чрез дейности, които подпомагат модернизацията и реструктурирането на производството на земеделски продукти. Общият стратегически подход е повишаване на продуктивността и конкурентоспособността на земеделците, чрез подпомагане за подобряване на инфраструктурата, свързана със земеделието и инвестиции за подобряване на земеделските фактори за производство и въвеждане на модерни практики за стопанисване на земята и водите. За постигане на тази цел, помощта ще бъде насочена към подобряване икономическото състояние на земеделския сектор на територията на МИГ.

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ е основното средство за постигането на тази цел.

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“.

Специфична цел 2 - Да се модернизира технологичната база и да се внедрят иновации в селските стопанства на територията.

Втората цел е фокусирана върху увеличаване конкурентоспособността на селските стопанства. Постигането ще стане, чрез интервенции за по-добро използване на факторите за производство и чрез внедряване на нови технологии и иновации, свързани с характерни за територията производства, предимно такива с по-висока принадлежна стойност.

В подкрепа изпълнението на тази цел ще бъде използвана подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“.

Тези две цели са интегрирани под общия приоритет за подкрепа на характерни производства, които продължават местните традиции и изграждат местната идентичност. Такива са лозарството и производството на тахан, които от своя страна могат да надградят и втория приоритет на стратегията, свързан с винения туризъм, културно-историческото наследство и услугите.

Приоритет 2: Подобряване качеството на живот.

Специфична цел 1 – Да се подобрят услугите за населението и жизнената среда в селата.

Помощта по тази цел ще се насочи за подобряване на основните услуги за населението от селата, така че да се осигури подобрен достъп до култура, развлечения и спорт, услуги за децата и уязвимите групи, информационни и комуникационни услуги, както и за подобряване на благоустройството на селата чрез обновяване на сградния фонд на социални заведения, на улиците, парковете, културни и историческите сгради. Мерките за постигане на тази цел са:

Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“.

Мярка 22 «Популяризиране на местните продукти и услуги».

Подобряването на качеството на живот е от изключително значение за намаляването на икономическата емиграция особено сред младите специалисти и висококвалифицирания персонал.

Специфична цел 2 – Да се създадат условия за развитие на туризма и свързаното с него опазване на природното и историческо наследство.

Подкрепата за постигане на тази цел ще бъде осъществена чрез мерки, свързани с развитие на възможностите за туризъм на територията и интервенции за съхраняване, опазване и популяризиране на богатото културно-историческо наследство на района.

Ще бъдат използвани възможностите на мерките Подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване на културното и природното наследство на селата“.

Приоритет 3: Повишаване на икономическата активност и разнообразяване на отрасловата парадигма.

Специфична цел 1 - Да се разнообразят възможностите за заетост на населението извън земеделието.

Тази цел е насочена към изграждане на разнообразни възможности за заетост, извън земеделието. Помощта ще бъде предоставена за създаване на работни места в дейности, базирани на местните ресурси – туризъм, култура и занаяти.

Приоритетните области на интервенция тук са различните видове алтернативен туризъм: познавателен, винен, ловен и риболовен, селски, етно туризъм, фото туризъм, колоездене, езда и др.

Създаването на нови възможности за заетост ще бъде подкрепяно, чрез подмярка 6.4 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Дейностите за реализацията на тази цел ще допринесе и за постигането на специфична цел 2 от Приоритет 2 на СВОМР – развитие на туризма.

Специфична цел 2 - Да се подобрят възможностите за повишаване заетостта и доходите на населението.

За осигуряване на дългосрочна икономическа и социална стабилност на територията, трябва да се отчетат забавените темпове, с които България се възстановява след световната финансова и икономическа криза. Липсата на възможности за заетост е основният фактор за ниската активност на работната сила, високата безработица и ниските доходи на територията. Необходимостта от увеличаване на възможностите за заетост на работната сила и повишаване на доходите на населението ще бъде осъществена чрез дейности, насочени към подпомагане на предприемачеството, малкия бизнес и малките селски стопанства на територията на МИГ. Подпомагането на микропредприятията от района, чрез подмярка 6.4 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“, ще насърчи предприемчивостта на част от населението, особено на жените и младите хора.

Липсата на възможности за заетост е основният фактор за ниската активност на работната сила, високата безработица и ниските доходи на територията. Ето защо ще бъдат насърчавани бизнес развитието и предприемачеството, чрез подкрепа за инвестиции в земеделски и неземеделски дейности на фермерските домакинства и на населението като цяло.

За постигането на специфичните цели на СВОМР, МИГ „Харманли“ ще изпълнява и проекти в областта на между териториално и транснационално сътрудничество, съгласно подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местните групи за действие“. Ще се дава приоритет на проекти насърчаващи партньорството между МИГ „Харманли“ и други действащи МИГ в страната (включително и като част от Националната селска мрежа) и стимулиращи съвместни инициативи с МИГ от страни членки на Европейския съюз.

В рамките на Стратегията за местно развитие МИГ „Харманли“ ще прилага и подмярка 19.4 „Подпомагане за текущи разходи и разходи за съживяване на района“, като един от важните елементи в рамките на Стратегията. Тя има за цел да обезпечат МИГ с необходимия финансов ресурс за ефективното изпълнение на стратегиите и тяхното популяризиране. Това от своя страна цели да доведе до развитието на МИГ като силни и ефикасно действащи партньорства и оперативни структури.

МОТИВИ:

1. Стратегията за ВОМР е разработена по проект по подмярка 19.1 „помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.
2. СВОМР съобразява съотносимите мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на ПРСР 2016-2020 г. върху околната среда, заложи в Становище по ЕО № 16-9/2014 г.
3. Стратегията за ВОМР е съобразена с всички приоритети на ПРСР 2014-2020. Изборът на мерки за прилагане по СВОМР и разпределението на ресурсите между ключовите области на развитие на селските райони се базира на нуждите на земеделския сектор, бизнес сектора и населението на територията на МИГ, идентифицирани след направено специално социологическо проучване за нагласите, опита и очакванията на населението и фирмите от територията на МИГ.
4. Предвижданията на СВОМР съобразяват и не противоречат на целите на съотносимите национални, регионални и местни планове и програми, в т.ч. на плановите и стратегически документи, поставящи цели по опазване на околната среда.

5. Предвид характера и обхвата на мерките, не се очаква изпълнението на СВОМР да доведе до задълбочаване на съществуващи или възникване на нови екологични проблеми за територията, обхваната от стратегията.

6. В обхвата на СВОМР на територията на община Харманли попадат части от защитени зони:

- **BG0001034 „Остър камък”, BG0000578 „Река Марица, BG0001032 „Родопи Източни”,** приети от МС с Решение № 122/02.03.2007 г. и **BG0000212 „Сакар”,** приета от МС с Решение № 661/16.10.2007 г. за опазване на природните местообитания, както и части от защитени зони **BG0002021 „Сакар”,** обявена със Заповед № 758/19.08.2010 г., **BG0002020 „Радинчево”** обявена със Заповед № 783/29.10.2008 г. и **BG0002092 „Харманлийска река”** обявена със Заповед № 843/17.11.2008 г. за опазване на дивите птици.

7. В територията на община Харманли попадат следните защитени територии:

- **ЗМ "Дефилето"** в землището на гр. Харманли, обявена със Заповед №3751/30.11.1973 г., актуализирана със Заповед №РД-533/12.07.2007 г. с цел опазване на: термофилни и субсредиземноморски дъбови гори, крайречни формации от върби (*Salix spp.*), смесени ясеново-елшови групировки край реките (*Fraxinus excelsior - Alnus glutinosa*); защитени животински видове, като: жаба дървесница (*Hyla arborea*), балканска чесновница (*Pelobates syriacus balcanicus*), жълтокоремник (*Pseudopus apodus*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), смок мишкар (*Zamenis longissimus*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*), турска боа (*Eryx jaculus*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), черен щъркел (*Ciconia nigra*), късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), голям ястреб (*Accipiter gentilis*), орел змияр (*Circaetus gallicus*), малък орел (*Hieraaetus pennatus*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), осояд (*Pernis apivorus*), черна каня (*Milvus migrans*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), сокол орко (*Falco subbuteo*), бухал (*Bubo bubo*) и турилик (*Burhinus oedicephalus*), лалугер (*Spermophilus citellus*), пъстър пор (*Vormela peregusna*) и видра (*Lutra lutra*) и др.;

- **ПЗ "Находище на блатно кокиче"** в местността „Сазлъка” в землището на с. Бисер, обявена със Заповед №468/30.12.1977 г., актуализирана със Заповед № РД-918/06.12.2013 г. с цел опазване на находище на блатно кокиче;

- част от **ЗМ "Бакърлия"** в землището на с. Изворово, обявена със Заповед № РД-472/11.07.2001 г. с цел дългосрочно опазване популациите на световно и европейско застрашени видове земноводни, влечуги, птици, бозайници и растения както и типични за Сакар местообитания и ландшафти както и част от орнитологично важно място южен Сакар, типични за Сакар местообитания, скални пейзажи и насаждения;

- **ЗМ „Находище на Жлезист лопен”** в землището на с. Браница, обявена със Заповед № РД-21/11.01.2013 г. с цел опазване на растителен вид Жлезист лопен (*Verbascum purpureum*) и неговото местообитание;

- **ПЗ "Долмен"** в землището на с. Остър камък, обявена със Заповед № 378/05.02.1964 г., с цел запазване на тракийски долмен;

- **ПЗ "Водопад Корудере"** в землището на гр. Харманли, обявена със Заповед №3796/11.10.1966 г. за опазване на естествен водопад.

- **ПЗ „Хайдушката дупка”** в землището на с. Дрипчево, обявена със Заповед № 4051/29.12.1973 г. с цел опазване на пещера;

- **ПЗ "Кюмюрлука"** в землището на гр. Харманли, обявена със Заповед № 3796/11.10.1966 г. за опазване на естествен водопад.

При извършена проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от *Наредбата за ОС* се установи, че *Стратегия за водено от общностите местно развитие е допустима* при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдени планове за управление;

- режимите на защитени зони, определени със заповедите по чл.12, ал.6 от Закона за биологичното разнообразие;

8. На основание чл. 37, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, след преглед на представената информация, предвид характера и местоположението на *Стратегия за водено от общностите местно развитие* и въз основа на критериите по чл.16 от нея, е направена преценка на вероятната степен на отрицателно въздействие, според която стратегията, няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове предмет на опазване в горечитираните защитени зони поради следният мотив:

- Основната цел на стратегията е да даде концепция за устойчив растеж и европейско развитие на Община Харманли и не очертава конкретни ППП/ИП.

9. Съгласно становище на РЗИ-Хасково (с изх. № РД-02-632#1/04.05.2016 г.) не би следвало да има риск за човешкото здраве при реализиране на проекта на Стратегията за Водено от общностите местно развитие.

10. Предвидените дейности не предполагат трансгранични въздействия върху околната среда.

При изпълнение на следното условие:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от *Стратегия за водено от общностите местно развитие*, попадащи в обхвата на Приложение 1 и/или Приложение 2 от ЗООС или извън тях, но попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките разписани в решението/становището.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

За всяко изменение/актуализация на СВOMP, промяна на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми РИОСВ-Хасково до 14 дни след настъпване на измененията.

На основание чл. 88, ал. 4 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен съответният план.

Решението може да бъде обжалвано пред Министъра на околната среда и водите и Административен съд Хасково, чрез Директора на РИОСВ-Хасково в 14 - дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

ИНЖ. ДИМИТЪР ИЛИЕВ

*Директор на Регионална инспекция
по околната среда и водите град Хасково*

Дата:09.05.2016 г.